

A 2005-ik évi Útmutató májusi igéje:

Ezek pedig kitartóan részt vettek az apostoli tanításban, a közösségben, a kenyér megtörésében és az imádkozásban. (ApCsel 2,42)

Meditáció

A búzaszem áldozata

Áldozathozatal. Ha valaki még ismeri ezt az ősrégi és már kiveszőben lévő szót és magatartásformát, ráadásul még gyakorolja is néha-néha, sürgősen felejtse el. Nem érdemes. Hát nem tanított meg oly sokszor az élet arra, hogy egyedül és kizárólag a saját érdekeid szerint cselekedj, pontos mérlegelés után a „legtöbbet minél kevesebbé” lehetőségét válaszd, bármi áron használd ki azokat a helyzeteket, amelyek érvényesülésed szolgálják, inkább téged szeressenek mint te szeress?! Hát nem tapasztalod mindig újra, hogy nincsen középút; győztesek vannak meg vesztesek, sikeresek meg lemaradók, megcsaltak és megcsalók, kihasználtak és kihasználók, kirekesztettek vagy kirekesztők, lenézettek vagy lenézők, áldozatok és prédán osztozkodók, szenvedők és szenvedést okozók. Hát nem tapasztalod, hogy szülők az érdekérvényesítés mesterségére tanítják gyermekeik, és döbbenet, csalódottan vagy felháborodottan szembesülnek azzal, hogy a fiatalabb nemzedék kegyetlenül jól megtanulta a leckét? Ugye, nem szeretnél a megcsaltak, kihasználtak, lenézettek, az áldozatok oldalára kerülni! Hát nem élted át, hogy szereteted kihasználták, lelkesedéseden nevettek, tenni akarásod gátolták, bizalmadat eljátszották, álmaid ellopták, ajándékodat eldobták?! Ugye, fájt...

Áldozathozatal? Ugyan, nem érdemes. Hát nem veszed észre, hogy mártírságod öncsalás, önzetlenséged önámítás, önfeláldozásod védekezés?! Ha már nem tudsz az erősek és szeretettek oldalán állni, legalább ne ámítsd magad áldozatod értelmével és büszkeségével. Persze, könnyebb áldozatoddal védekezni, mint beismerni gyengeséged, erőtlenséged, kudarcod és tehetetlenséged. Ne add fel! Az egyszeregy hideg számarányával mérve éld meg kapcsolataid, mérd ki szereteted, harcolj igazadért, valósítsd meg céljaid. Vigyázz, nehogy kőszavak, nem várt lelkesedések eltérítsenek, érzelmek vagy mélyebb gondolatok gátolják érvényesülésed, egy kis virág céltalan és mulandó szépsége relativizálja a világ önmagadhoz való átállítását. Ugye, nem is olyan nehéz a feladat...

„A szívemet nem járták át a kések / én megmaradtam teljesnek, egésznek. / Nem hullottam szét sok-sok kis darabra, / gyerek kezébe és koldus kalapba. / Engem hűvös, biztos kamrába zártak, / egyetlen morzsám sem

hullott le másnak. / Belőlem éhes fogak nem haraptak, / engem hús, fehér vászonba takartak. / És megmaradtam szomorúan épnek: / Sírva szikkadó, szegeletlen kenyérnek.” (Szegeletlen kenyér – Ismeretlen szerző)

Szomorúan ép szegeletlen kenyerek. Öncélú, magányos, ép-egészen torz életek. Hideg a világ és magányos benne az ember. Elfelejtettük az élet rendjét és azt, aki ezt a rendet nemcsak megalkotta, hanem maga is elének élte azt. A termés a mag áldozatával jár. Boldogság és szenvedés, termés és áldozat nem létezik önmagában, kiegészítik és feltételezik egymást. Amit adok, az engem is gazdagít, a szeretet szeretetet teremt, mosoly mosolyt fakaszt, az önzetlen ajándék képessé tesz az elfogadásra, a jól végzett munka fáradtsága örömmel és megelégedettséggel tölt el. A közösen átélt szenvedés és nyomorúság összekovácsol, míg az áldozat nélküli eredmények ürességet, telhetetlenséget és önámítást eredményeznek. Kapcsolatokra, szétosztódásra teremtettünk; szeretet, öröm és boldogság sokszorozódik a másikkal együtt átélve, szenvedés enyhül ha kimondható, ha többen hordozzák.

Áldozathozatalért nem kapunk csalódásoktól és hátrányok felvállalásától mentes életet. Kapunk megélt és átélt érzéseket, kérdéseket és felismeréseket és a termés ígését. A termés gazdagsága szétosztásra rendeltetett és a mag áldozatát feltételezi.

Áldozathozatal. Ez menti meg világunkat is. Valaki úgy szerette a világot, úgy szeretett bennünket, embereket, hogy egyszülött Fiát adta értünk. Szeretetből, kegyelemből. „A szeretetet szét kell osztani, mert természete szerint oszthatatlan...” – és Jézus Krisztus szétosztotta magát közöttünk. Teste és vére megjelöl bennünket, jelenléte fényt hoz a sötét és rideg világba, a sok hideg-számító tudással, érdekérvényesítő képességgel felhalmozott árme szív nélküli érdekembert a szeretet képességével és készségével ajándékozza meg, belőlük egymást hordozó, egymásért hátrányokat is felvállaló közösségeket teremt. Életével elének élte, hogy az áldozatot felvállaló, azt hordozó és beteljesítő élet képes egyedül önmaga és a másik boldogítására, küldetésének betöltésére, alapjának és értelmének felismerésére, titkának csodálására. „Bizony, bizony mondom néktek: ha a búzaszem nem esik a földbe, és nem hal meg, egymaga marad; de ha meghal, sokszoros termést hoz.” (Jn 12,24)

Solymár Mónika

Istentiszteleti alkalmak - Bécs 7., Lindengasse 44.

- 2005. május 1. 16:00 óra Istentisztelet és közgyűlés**
A közgyűlésen az elmúlt egy esztendő gyülekezeti életét vesszük számba, és beszélünk arról, hol tartunk, merre indulunk tovább, hogyan tervezzük és alakítsuk a jövőben az Ausztriai Magyar Evangélikus Gyülekezet életét
- 2005. június 5. 16:00 óra Istentisztelet úrvacsoraosztással**
2005. szeptember 4. 16:00 óra Istentisztelet

Bibliaórai alkalom - Bécs 6., Capistrangasse 2/15

- 2005. május 10. 17:30 óra**
2005. március 15-én elindítottuk bibliaórai alkalmainkat.
Szeretettel hívunk mindenkit ezekre a beszélgetésekre!

Könnyebben elérhető a lelkészi hivatal!

A lelkészi hivatal telefonszáma:

Ausztriából: 0650 - 58 777 12

Külföldről: 0043 - 650 - 58 777 12

Lelkészünk, illetve a presbitérium tagjai fogadják a hívásokat, kérdéseikkel, észrevételeikkel forduljanak bizalommal hozzájuk.

Radics Éva:

Búcsú II. János Pál pápától

Búcsúzunk Krisztus ügyének fáradhatatlan zárandokától, a katolikus anyaszentegyház fejétől, II. János Pál pápától, akit 2005. április 2-án este magához szólított az Úr.

A Szentatya az utóbbi években a test gyötrelmeit, az öregedést a feltámadás előcsarnokaként élte meg, ezzel is támasza és vigasza volt mindnyájunknak, akik betegség, éhség, vagy igazságtalanság miatt örlődünk.

Római látogatásunkkor, 1989-ben magyarul szólt, szépen, érthetően, akkor tizenkét éves kislányomhoz: „Á, madzsar? Dicsértessék a Jézus Krisztus!” – Kada Lajos érsekkel gyakorolta nyelvünket, akitől az audienciára a jegyet kaptuk. Karizmatikus egyénisége életre szóló, meghatározó élményt jelent számunkra. Személyének kisugárzása a Jóistentől eredő szeretetet továbbította. – Régebbi emlékeimhez tartozik egy társasutazás, melynek keretében szüleimmel 1961 telén Krakkóban jártam. A székesegyházban épp a püspök misézett. A ministránsok révén fülébe jutott a magyar csoport jelenléte. Félbehagyta a szentmisét (!), felénk fordult, s kérte vezetőnket, hogy fordítsa szavait. Felidézte a lengyel-magyar történelem közös nagy egyéniségeit. IV. Béla király leányát, Kingát emlegette, s közös királyunkat, Nagy Lajost, valamint Báthori István erdélyi fejedelmet, akit a lengyelek királlyá koronáztak. Utalt a két nép hasonló lelki alkatára, melyet a szabadság végtelen szeretete jellemez. Megköszönte, hogy Magyarország a II. világháború kitörésekor a német és orosz megszállók elől menekülő lengyeleket befogadta. Isten áldását kérte az egész magyar nemzetre – majd folytatta a szentmisét. A püspököt Karol Wojtylának hívták.

Az Úr 1978. esztendejében hárman követték egymást Szent Péter trónján. Augusztus 6-án, nyolcvan éves korában meghalt VI. Pál pápa. Utódjául a Rómában összeült konklávé Albino Luciani olasz bíborost választotta, aki két elődje emlékére az I. János Pál nevet vette föl. 33 nap múlva, 65 éves korában hirtelen elhunyt. Egyetlen esztendő alatt másodszer is új főpap került a katolikus egyház élére. VI. Hadrián (1522-1523) óta először választottak nem olasz származású pápát, Karol József Wojtyla lengyel bíborost, aki II. János Pál néven vonult be a történelembe. Megválasztásának pillanatával kezdődött meg tulajdonképpen a XXI. század szellemisége.

Karol József Wojtyla 1920-ban született Wadowicében. A krakkói érsek titokban szervezett szemináriumát látogatta. 1946-os pappá

szentelése után a római Angelicumon folytatta tanulmányait, doktori disszertációját Keresztelő Szent Jánosról írta. Krakkóban tudományos kutató lett, elvégezte a teológiai kar etikai szakát, kandidátusi fokozatot nyert, majd maga is az egyetemen tanított. 1953-ban habilitált a Lubini Egyetemen, majd 1958-ban Krakkó püspöke, 1964-ben érseke lett, s részt vett a II. vatikáni zsinat ülészakain. VI. Pál pápa 1967-ben Wyszyński bíboros mellett kinevezte Lengyelország második bíborosává. Szent Péter székét 1978. október 22-én foglalta el. „Ne féljete!” – szólt a hívőkhöz. „Ne féljete, hisz Krisztus keresztyének és feltámadásának ereje nagyobb mindennél, amitől az ember félhetne.” – Abban az időben, amikor oly sokan szenvedtek az ateista rendszer elnyomásától, a kommunista rendszer felbomlásának erős katalizátorává vált, s visszaadta a reményt az elnyomott embereknek. Beszédeit maga írta. Számátlan utazása során újra és újra hirdette az Örömhírt. A lengyelen kívül kitűnően beszélt olaszul, franciául, angolul, németül, spanyolul, s jól boldogult a szláv nyelvekkel. A híveket rendszerint anyanyelvükön köszöntötte. Bocsánatot kért a katolikus egyház múltbeli bűneiért, ökumenikus lelkülettel kezdeményezett párbeszédet és együttműködést a többi keresztyén, sőt a mohamedán, zsidó és buddhista egyház vezetőivel. Több mint húsz alkalommal követte el ellene merényletet, melyeknek szálai a KGB-hez, a Stasihoz és a bolgár titkosszolgálatokhoz vezettek. A legsúlyosabbat 1981-ben csoda, hogy túlélte. Teendőjét a viszontagságok és betegségek ellenére töretlenül végezte: utolsó lélegzetéig a hit, remény és szeretet szellemében erősítette meg testvéreit.

Nagy Gáspár költő kérésre szubjektív sorokban foglalta össze a róla alkotott gondolatait két évvel ezelőtt:

„Amikor 1978. október 16-án késő délután, a nyolcadik szavazáson a Sixtusi kápolnában üléselő konklávé, száztizenegy kardinális, a lengyel Karol Wojtyla bíborost, Krakkó érsekét választotta Szent Péter utódává, úgy gondolom, hogy a Mindenható nagyon gondolt velünk. Velünk, Európa keleti felébe zárt, a csodált Nyugat által többször elárult, magukra hagyott, szabadsághiányos, gyarmati sorban sínylődő országokkal, melyek már három évtizede vártak a szabadítóra.

(Folytatása az utolsó oldalon)

Májusi irodalmi estünk: "Változatok egy gyerekdalra"
Találkozás VARRÓ DÁNIEL József Attila-díjas költővel

Varró Dániel két írása:

**Mért üres a postaláda
mostanába?**

Nem tudom, hogy mostanába
Mért üres a postaláda.
Megy az ember oskolába,
Belekukkant, belenéz:
Se képeslap, se levél.

Postás bácsi, mondja, drága,
Hol csat angol mostanába?

Új ficsúrok, asszonykák
Nekem, kérem, azt mondták,
Mostanába más a módi,
Nem divat már futni-lótni.

Én hallgattam az intelmekre,
Felköltöztem az internetre.

Untam is már lótni-futni,
Meg hát aztán, tetszik tudni,
Délutánra általában
Átkozottul fáj a lábom.

Mer' azelőtt minden háznál
Személyesen kinn termettem -
Mostan moccanom se köll, hogy
Itt lakok az internetben.

Azóta a levelek
Nem hevernek kupacban,
Levél helyett üzenet,
Bélyeg helyett kukac van.

Lábom nem fáj, még ha fáj is,
Létezésem virtuális.

A nevem is más lett, rám a
Régi név már nem illett,

Nem hívnak már Gálnak, Pálnak,
Hanem hívnak Emilnek.

Emil bácsi, tisztelem,
Jött-e ma is tíz levelem?
Jött, Varró úr, izengettek
Nem is tizen, tizenketten

Írt a Babaarcu Démon
(Egy szívnek, mi olvadékony,
Sokat jelent az a pár szó),
Írt a Büdös Pizsamázó,
Írt a Bús, Piros Vödör
(Kit szomju fájdalom gyötör),
Írt a híres Paca cár,
Írt a nagy Zsiráfmadár,
Írt a kék szemű, daliás Luk gróf
(Mind a két füle mazsolás kuglóf),
Írt Szösz néne (csupa szösz ő),
Írt a Devizalevelező,
Írt a Csálé és az Egyenes
(Egyik email, másik sms),
Elefánt úr s a többi állat,
Egyet én írtam magának,
Mert múltkor a címzés, kérem,
Rossz volt tizből nyolc levélen,
Elgépelte, tiszta rosszak,
Azt a nyolcat visszahoztam.

Üzenet az olvasóknak

Mivel az olvasásnak van most az évada, – jusson az eszetekbe Závada, – Esterházy Péter és Tandori Dezső, – meg a többi potyaleső, – de mindannyiunknak sok örömet szerző – kortárs magyar szerző. – Hiszen írók nélkül az olvasás bajos – (eszembe jut még Parti Nagy Lajos), – ha ők nem volnának, az olvasók, komálnák, nem komálnák, – kénytelenek volnának olvasni a Románát, – meg a többi rissz-rossz szerelmes füzetet, – ebből az apropóból szól most az üzenet.

De mielőtt még kivenném a szót a számból, – fölteszem a kérdést a jámbor – olvasónak esdvén – itt a költészet és a próza közti mezsgyén, – ami ugyebár a rimes próza, más néven makáma, – (mintha az ember aranyat kakálna, – és ami másfelől, mint közismert, nem könnyű dolog, – hiszen olyan, mint repülni gyalog), – szóval fölmerül a kérdés, – hogy az olvasó olvas-e és mikor és hogyan és mért, és – ha ugyan olvas, akkor is mit, – Bartis Attilát vagy Eörsi Pistit, – és honnan tudja, hogy mit érdemes – olvasni a nyájás, szíves, érdemes – olvasó? – Mit olvasson, ha ő egy kisteső, – ha vénül, – ha szerelmes és a rét gyepén ül, – vagy ha kamaszodik, és ezért tucatszám nőne ki – az arcán őneki – a sok miteszer meg a csúf kis pattanások, – ebben a kérdésben adnék szaktanácsot.

Üzenem hát, hogy ki-ki olvasson illőt az alkatahoz, – ha egyszer úgy határoz, – hogy könyvet kíván a kezébe venni. – Röviden ennyi. – Magyarul: akinek a szíve kőkemény, – annak nem való a költemény, – aki durván harsog, és bömbölve herseg, – az ne olvasson verset, – olvasson inkább prózát, – ha meg akarja őrizni a komoly ember pózát, – sorakozzanak a polcán a vaskos regények – szegénynek, – amíg a szem ellát, – vagy olvasson novellát.

Aki Prousttól – prűszköl, – és irtózik Joyce-tól, – annak gondolom, jobban fekszik Tolsztoj, – viszont akinek az olvasás csak afféle ebéd utáni ejtőzés, – az olvasson Rejtőt, és – ha még nem olvasta a Svejket – (ami elég sokat sejtet), – akkor ajánlom neki Hasekot, – ne sokat – habozzon, – lapozzon – bele, – de ha elégedetlen vele, – leküzdeni a lélek undorát – olvasson egy kis Kunderát.

De ne olvassatok ti prózát, – mimózá! – És ne olvassatok prózát, ti kábák, – akiknek a lábát – az élet – kemény bakancsa nyomja, mert szűk a méret, – és fölsértik apró kavicsok; – olvassatok ti Babitsot!

Hiszen azok az ászok, akik a lírát írják, – és akinek alkotóterülete a próza, – az a tehetségét nyilvánvalóan elaprózza, – úgyhogy sok-sok verseskönyvet vegyetek, – húzzák le a súlyos verseskötetek – a kabátzsebeket, retikülőket, tasókat: – ezt üzenem a nyájás olvasóknak.

FIGYELEM! A MEGSZOKOTTÓL ELTÉRŐ IDŐPONT ÉS HELYSZÍN!
Előadásunk helye: COLLEGIUM HUNGARICUM, Wien 2, Hollandstrasse 4.

Időpontja: 2005. május 21., 17:00 óra

Id. Orbán István:**Gondolatok a BPT irodalmi estjei kapcsán****Mészöly Dezső a Bornemisza Társaságban**

Nagy élmény volt március 6-án a 87 éves Mészöly Dezsőt látni és hallani a Bornemisza Társaságban. Számomra különösen, mert hatvanesztendő élmények emléke éledt újjá és egy régi kívánságom valósult meg.

1945-ben (alig volt vége a háborúnak) keskeny, zsebrevaló, 100 oldalas könyvecske jelent meg egy Budapest-belvárosi könyvesbolt kirakatában: egy Villon-fordítás, sőt - mint egyhamar kitudt - *a Villon-fordítás!* Mészöly Dezső munkája - fiatal ember, és már ilyen érett munka? Hogy tud valaki így franciául? Szerettem volna megismerni személyesen is. - Nos, csak hatvan év kellett hozzá, hogy erre sor kerülhessen - Bécsben!

Villonnal eladdig a magyar fordítók nem bántak jól. A harmincas években Pesten Ascher Oszkár előadóművész Faludi György Villon-"átköltés"-eit tette népszerűvé. Vas István fordításai később, 1940-ig jelentek meg. Mészöly példa rá, hogy konzseniálisan fordítani csak "poeta natus", született költő tud, aki anyanyelvén is kitűnően versel.

Erzsébet osztrák császárné, magyar királyné verseiben életrajzírói örömtelen évek és az öregedő Erzsébet kedélyhullámzásainak melléktermékét akarták látni. A történészek vagy regényírók által faragott képbe nem illettek, és politikailag sem volt opportúnus annak idején, komolyan venni verseinek mélységét. - Mészöly, a költő, ezt másként látja. Kitűnő német tudással belemélyedve a versek szellemébe, keletkezésük szubjektív körülményeibe, *ezekből*, az ihletből *a költői indítékből* értelmezi és teszi át magyarra Erzsébet (egészen forradalmi hangú) mondanivalóját.

Néhány kitűnő próbát élvezhettünk ebből március 6-án. - Erzsébet versei azonban Mészölyt nem csak mint költőt érdeklik. Már a Villon-fordításoknál feltűnt az a tudományos

Mészöly Dezső
Gyalai István grafikája

alaposság, mely a bevezetést és a befejező kommentárt jellemezte. Ez fokozott mértékben áll foglalkozására Erzsébet verseivel: *Mészöly költő s egyben irodalomtudós is*, aki oknyomozó alapossággal jár végére a költemények helyének az életműben és az életműnek a maga korában és azon túl, az irodalomban.

Érdeklődéssel várjuk mielőbb ismét Bécsbe Mészöly Dezsőt, a poeta natus poeta doctust, a született költő-tudóst.

Rögzített mozgás

Április 3-án Szabó T. Anna volt a Bornemisza Társaság vendége, de szavai nyomán úgy tűnt, vele együtt az egész mai magyar költő-"középnemzedék" van jelen a Capistrangasseban. Idézetekben, utalásokban, összehasonlításokban itt volt az új költőgárda, mely részben még a fordulat előtt indult, az ezredfordulón az egyetemeken érett be, és bár tagjai még alig idősebbek 40 esztendősnél, már látja maga mögött a következő generációt. Számukra az egész világ téma, mindenről lehet, mindenről tudnak verset faragni, a mindennapok apróságai is meglátják a költői anyagot. "Meghallgatni amit elhallgattak" - ez a közös motívum, mely az általuk teremtett új szavak sokszínűségét, mint megannyi fűvös-vonós-ütőhangszer szavát, szinfóniává olvasztja össze. Nyelvezetük játékosága olykor-olykor bizarr fordulatokat ad klasszicizáló versformáiknak.

Szabó T. Anna érdeklődése minden pátoz nélkül fordul "az emberi állapot" felé. A "hazafiság"-ot például (vagy amit annak véltek régente) hiába keresnök nála vagy a középnemzedék más tagjainál. De ez az emberi állapot folyvást változik, minden folyvást mozgásban van; ebből kap el egy-egy hangulatot-gondolatot, mely ekként válik *rögzített mozgás*-sá. Legutóbbi kötetének is ez a címe.

A Capistrangasseban Szabó T. Anna verseket mondott, rubátóban, nem szavalva; saját verseit, költőtársak verseit (Mesterházi Mónika, Imreh András, Tóth Krisztina, Schein Gábor, Parti-Nagy Lajos, Lackfi János, Orbán Ottó, Varró Dani, Kemény István, G. István László). Közben kommentált, mesélt, a versek létrejöttéről, az emberi állapotról, a kenyérkereset-közi verselésről, családról, gyerekről, az anyaság örömről, költői példákról, holtakról (Radnóti Miklós) és élőkről, az elektronika csodájáról... Egyre inkább magával ragadta, lebilincselte a hallgatóságot, miközben ő is egyre otthonosabban *csevegett* - a szó legjobb értelmében. E nyájasan komoly, csendesen vidám, már pusztá megjelenésével is megnyerő, délceg fiatalasszony csevegését akár reggelig is elhallgathattuk volna.

Előrejelzés: A 45 éves Bornemisza Péter Társaság jubileumi ünnepe

2005. június 5.

Laudátorok: Lászlóffy Aladár költő - Kolozsvár, Szokolay Sándor zeneszerző - Sopron

Ein feste Burg ist unser Gott

Ein feste Burg ist unser Gott,
ein gute Wehr und Waffen.
Er hilft uns frei aus aller Not,
die uns jetzt hat betroffen.
Der alt böse Feind
mit Ernst er's jetzt meint;
groß Macht und viel List
sein grausam Rüstung ist,
auf Erd ist nicht sein's gleichen.

Mit unsrer Macht ist nichts getan,
wir sind gar bald verloren;
es streit' für uns der rechte Mann,
den Gott hat selbst erkoren.
Fragst du, wer der ist?
Er heißt Jesus Christ,
der Herr Zebaoth,
und ist kein andrer Gott,
das Feld muß er behalten.

Und wenn die Welt voll Teufel wär
und wollt uns gar verschlingen,
so fürchten wir uns nicht so sehr,
es soll uns doch gelingen.
Der Fürst dieser Welt,
wie saur er sich stellt,
tut er uns doch nicht,
das macht, er ist gericht'.
Ein Wörtlein kann ihn fällen.

Das Wort sie sollen lassen stahn
und kein Dank dazu haben;
er ist bei uns wohl auf dem Plan
mit seinem Geist und Gaben.
Nehmen sie den Leib,
Gut, Ehr, Kind und Weib:
Laß fahren dahin, sie habens kein Gewinn,
das Reich muß uns doch bleiben.

Dr. Martin Luther 1528

Erős vár a mi Istenünk

Erős vár a mi Istenünk,
Kemény vasunk és vértünk.
Inségben együtt van velünk,
Mevált és harcol értünk.
Kél az ősi rossz,
Bajvető gonosz,
Csel vad fegyvere,
Erőszak övele,
A földön ő az első.

Önnön erőnk csak délibáb
És bizony esnénk esten.
De harcba küldte Egy Fiát
Értünk maga az Isten.
Kérded-é, ki az?
Jézus, az igaz.
Sok had, Egy a fő,
Nincs Isten más csak Ő,
Krisztus a Győzedelmes.

S ha földön ördög nyüzsgene
És elnyelni akarna,
Meg nem riadnánk - ellene
Győz hitünk diadalma.
A világi úr
Tombolhat vadul,
Semmit sem tehet,
Ő megítéltetett.
Megrendül egy szavunkra.

Él, áll az ige igazul,
Akárki vesse-hányja.
Táborainkra száll az Úr
Szent Lelke, adománya.
Jó hír, nő, család,
Jószág, test, világ
Veszhet, vihetik
Veszendő kincseik', -
Miénk marad az ország.

József Attila fordítása

Absender: P.b.b.
Ungarisch-Evangelische Gemeinde
AB in Österreich
A-1060 Wien, Capistrang. 2/15

Gefördert aus Mitteln der
Volksgruppenförderung.

Erscheinungsort: Wien
Verlagspostamt: 1060 Wien
Zul.Nr.: GZ 02Z031072 M

Kedves olvasó! A MEGY, illetve a BPT oldalakat optikailag is elkülönítettük. Véleményét a fenti címre várjuk!

Medieninhaber und Herausgeber: Ungarisch-Evangelische Gemeinde A.B. in Österreich in Zusammenarbeit mit der „Péter Bornemisza Gesellschaft“. Alle: A-1060 Wien, Capistrangasse 2/15. Tel.: +43/1/5877712. Fax: +43/1/58777124. E-mail: zoltan_ka@yahoo.com. Bankverbindung: Creditanstalt Bankverein, A-1011 Wien, Schottengasse 6. B LZ 11000. Konto Nr. 0029-04191/00. IBAN: AT70110000290419100; SWIFT (BIC): BKAUATWW

Búcsú II. János Pál pápától

(Radics Éva írásának folytatása a 2. oldalról)

És II. János Pál elhozhatta a reményt, mert afelől nincs kétségem, hogy amikor először 1979 nyarán hazalátogatott, már akkor óriási bátorítást adott a lengyel ellenzéknek, (de az egész lengyel népnek, munkásoknak, értelmiségieknek és nem utolsó sorban a lengyel katolikus egyház papjainak is) amely a következő év nyarára már Lech Walesa vezetésével a Szolidaritás zászlai alatt gyülekezik. De aztán Ő volt a „védőernyő” is, mert Brezsnyev dühöngött ugyan, de már nem merte lerohanni Lengyelországot, s kényszeredetten elfogadja és támogatja a Jaruzelski-vezette hadiállapot „háziagos” bevezetését. De még előtte, s efelől sem lehet kétségünk, a KGB vastagon benne van a pápa elleni merényletben, hiszen jól látták, minek az elindítója lesz Karol Wojtyła. És Isten Vele és velünk volt ismét!

Igen, a csillagháborús vereség (ez Reagen érdeme) nyomán bekövetkező gazdasági összeomlást egy évtizeden át a lengyel pápa személye, alakja, megnyilatkozásai az emberi méltóságról és a szociális egyenlőtlenségekről, erkölcsi oldalról tették teljessé és visszafordíthatatlanná. Még akkor is, ha ma a közép-kelet-európai 1989-es változásokról szkepszissel, és sokszor rezignáltan, igaztalanul beszélünk.

Éppen II. János Pál száznál is több útja a világ kétszáznál is több országában, és még több nemzetnél, valamint az ő pápaságának negyedszázada, benne Istentől sugallt útmutatásai, az evangéliumi parancsok megélése s az erre való szüntelen buzdítás adhatja nekünk is a reményt: Isten nem hagyta magára népét.

Így mehettünk át az új évezredbe, s valóban ebben az elmúlt negyedszázadban II. János Pál volt a háborúk világában – Illyés Gyulával szólva, melyet nagy nemzeti költőkre használt: a reménység helytartója. De tény: Karol Wojtyła nagyszerű lírikus is, reményt sugárzó költő. Így hát a mi reménységünk kétszeresen is Benne található meg a legfőbb földi igazodási pontját.”

Szokolay Sándor zeneszerző, aki evangélikus, s gondolatait a szívből jövő ökumené hatja át, így írt két éve a Katolikus Egyház Főpásztoráról:

„1977. karácsonyát Krakóban töltöttem. Hinni nem akartam a szememnek. Az ünnep előtti napokban, a templomokban kigyózó sorok álltak a gyóntatószékek előtt. Nem mulaszthattam el a karácsonyi ünnepi misét a székesegyházban. Itt már meg sem lepett a zsúfolt templom, a misét pontifikáló főpap személyisége, kisugárzása azonban kitörölhetetlen emlék maradt bennem. Ott és akkor senki sem sejtette, hogy Wojtyła érsek hamarosan II. János Pál néven

Rómában szolgálja Urát. Évszázadok után egy nem olasz pápa, horribile dictu egy kommunista országból. Éreztem, az Úristennek rendkívüli tervei lehetnek velem. Előérzetem nem csalt, bizonyítja az elmúlt negyedszázad.

Utazó pápa, evangelizáló pápa, bocsánatkérő, kiengesztelő pápa – csak néhány a ráakasztott címkék közül. És mi minden, amiről nem tudunk. Kelet komoly veszélyt láthatott benne – esett le nálam is a tantusz – a merénylet kapcsán. Aztán a lengyel események! A Helytartó spirituális jelenléte bizonyosság volt számomra. Mint magyar és protestáns, különösen nagyra értékelem látogatását Debrecenben a Gályarab emlékműnél.

Korunk képernyő-függő tömegei a kisportolt izomzatú, hibátlan, ragyogó fogakkal szélesen mosolygó kolosszusok látványát kedvelik. A külső kétes értékű, és főleg mulandó esztétikája fontosabb lett, mint a lélek esztétikája. A hívó embernek, a spirituális lénynek azonban tudnia kell, hol van a prioritás, mi a lényeg.

Ha létezne munkaköri leírás a katolikus egyházfő számára, bizonyára olvasható lenne benne, hogy a pápának kötelessége a lélek prioritását tanítani minden módon, még egyéni életének példájával is.”

Mi magyarok – bárhol élünk is a kerek világon – számtalanszor megtapasztalhattuk szeretetének, segítőkészségének megnyilatkozásait. 1991-ben és 1996-ban látogatott Magyarországra. Mindkét alkalommal le nem írható lelkesedés fogadta – s lelki erősítést, bátorítást, útmutatást kaptunk tőle ajándékba. 1993-as szlovákiai látogatása során szentté avatta a kassai vértanukat, köztük Pongrácz Istvánt. 1997-ben a győri vértanút, Apor Vilmos püspököt boldoggá, 1999-ben, Lengyelországban Árpádházi Boldog Kingát szentté, majd 2003-ban a Németújvárott, Kőrmenden és Köpcsényben működő Batthyány-Strattman Lászlót, a „szegények orvosát” boldoggá avatta.

Az egyetemes távlatokban gondolkodó és kormányzó egyházfő Nobel-békedíjjal való kitüntetésére sokan számítottunk. Ha megkapta volna, csak a díj tekintélyét emelte volna... Hiszen egész pályafutása alatt folytonosan a béke elérésére törekedett – elítélte az amerikaiak iraki beavatkozását is – nyilatkozataiban, imáiban, prédikációiban, leveleiben kiállt az emberi méltóság, az emberi jogok, az erkölcsi értékek védelmében, a családok megszilárdítása, az ifjúság, a szegények, a betegek s az elnyomottak érdekében.

Mindannyiunk személyes jötevője volt, halálával mérhetetlen új támadt lelkünkben. Csöndes imánk kísérje.